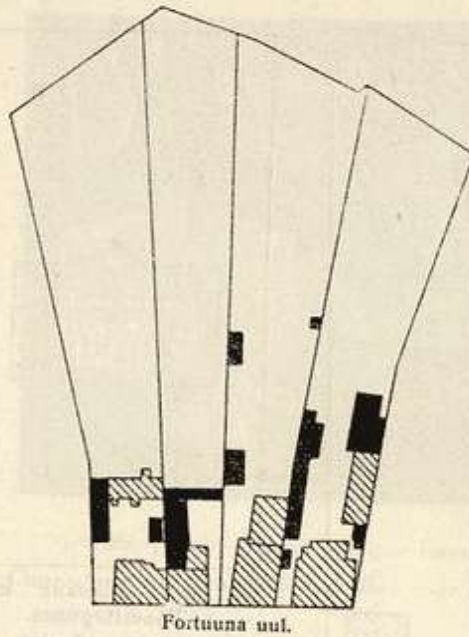

Esimesi iseloomustab tavaliselt aia puudumine (või taandumine aedhooviks) ja krundi täielik ühtelangemine õuega, kusjuures servmine krunt on tüübilisim katus-, lahas- või hariliku keskhooviga sulgõu.

Keskne (ka nurkne) on krunt, milles õu asub kas aiamaa¹⁾ keskel või kus ta on vähemalt kahest küljest aiamaa või aedhooviga ümbritsetud. Siin on tegemist ühtlasi ka avaõuega. Lõppeks on hajakrundil hooned üksikult üle terve krundi kas hoovi, aedhoovi või aeda resp. parki paisatud, kuna sumbrundil nad üksteise läheduses ilma nähtava korrata figureeruvad (vt. 52. ja 58. joon.).

Nagu parimini jooniselt selgub, on nii õue kui krundi määramisel peatähtis hoonete asetus ja rühmitus. Seda silmas pidades on määratud Tartu krundid ja kartograafiliselt kinnistatud vastaval planigrammil (vt. krundisüsteemide planigramm, XVIII lisa). Valitseva või valitsevate krunditüüpide kohaselt on viimasel viirutatud sarad. Seadusepära, mis seejuures ilmsiks tuleb, mahub lühikesse kokkuvõttesse: linna-äärise keskne ja nurkne krundisüsteem siirdub varssi otsmiseks ja viimane annab linnakeskme suunas ikka rohkem ruumi servmisele. Libiseme üle linna iseosade lennupiltide (vt. 14., 19., 20., 21., 63., 64. ja 65. joon.), siis saabub meil kõrvuti planigrammiga ja hoovipildiga (vt. 59.—62. joon.) selgeim kujutelm vormirühmest, milledega linnaprofiilis igal sammul kokku puutume, ja muustrist, mida krundid linna gobeläänile tikandavad.

1) Maal ka põllu j. t. maistute.

Fortuuna uul.

53. joon. Otsmised krundid Fortuuna uuli ääres nr. 32—40, keskhoovid.

Terrains de la ville-même (Linnakehis): bâtiments bordant le terrain d'un côté.

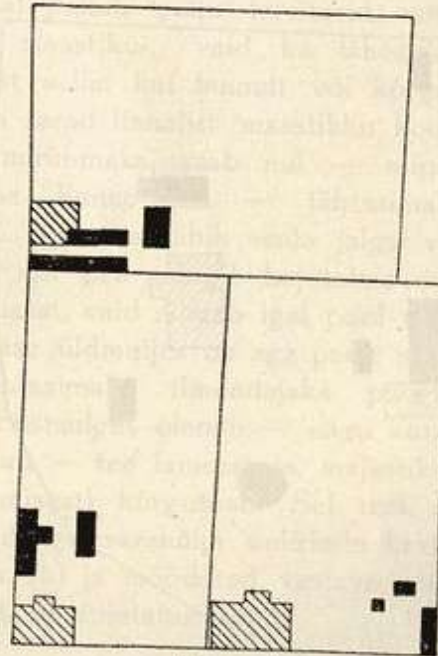
Ruudikud ja sirukid, kõrvalhooned ja vilakud.

Puiestee uul.

54. joon. Otsmine krunt, avaõu ja tagahoov Puiestee uulil nr. 57.

Terrains de la ville-même: terrain bordé de constructions d'un côté avec une arrière-cour.

Herne uul.

55. joon. Nurkmised krundid Herne uulil nr. 45 ning 47 ja Meloni uulil nr. 25.

Terrains de faubourgs: terrain avec constructions d'angle.

Avaõued, taga- ja nurgahoovid.